

## Návrat ke třetímu

Možná někomu bude připadat, že jsem s křížkem po funuse. Možná, že pláču na špatném hrobě. Já bych ale i přesto ráda, než začne nový školní rok, rychle napsala krátké hodnocení mého (našeho) už sedmého roku na gymplu (připadám si stará!).

O třetímu jsem slýchala různé zvěsti. Že je to nejnáročnější rok. Že nebudu mít vůbec žádný volný čas. Že to vlastně zas tak těžké není. Že se to dá přežít.

Pro mě bylo důležité to, co jsem věděla s naprostou přesností měsíce dopředu a sice, že ve třetímu budeme mít společně s dějepisem a zeměpisem poslední rok i chemii a fyziku. Ti z vás, kteří o mě ví jen trochu víc, než jen že se jmenuji Bětka, vědí, jaký vztah mám k posledním dvou jmenovaným předmětům. A dokážete si asi tím pádem představit, s jakým očekáváním jsem letošní konec roku vyhlížela.

Během toho čekání se dalo ale kromě odškrtávání zbývajících hodin do konce také pozorovat, jak každý učitel přistupuje k faktu, že v září už nedoprobereme nestihnutou látku, úplně jinak. Čtyři předměty, tři učitelé (ano, letos jsme měli na fyziku i chemii stejného učitele, peklo), pojďme se na ty rozdíly podívat.

## Vzdala jsem to

Začnu dějepisem. V prvním pololetí jsem napsala článek (který zcela neobjektivně považuji za své nejlepší dílko), takže o situaci s výukou dějepisu u nás už by měl mít pozorný čtenář vcelku jasnou představu. Ráda bych napsala, že ten článek všechno změnil, učitel začal na hodinách říkat zajímavé věci a my jsme přestali spát. Ale bylo to právě naopak.

Někdy začátkem druhého pololetí, kdy jsme ještě stále byli ve viktoriánské Anglii jsem se potkala s kamarádkou z oktávy, které jsem si postěžovala na dějepis a jak vůbec nestíháme. Ona mi řekla „No počkej, až se dostanete do 20. století. To už to vzdali úplně všichni a spala celá třída, strašná nuda.“ Říkala jsem si, barbaři! Prospat 20. století. Ale brzy po té jsem přišla na to, že to byli jen normální lidi s pudem sebezáchovy.

Nechci tady porovnávat to, že Velkou francouzskou revoluci mám v sešitě asi na osm stránek a Velkou válku na tři. Ale je to hezká ilustrace. Krom toho jsme ji probírali stylem „...v červenci byla ofenziva na západní frontě, žádný posun, v dubnu byla ofenziva na západní frontě, žádný posun, v červenci ofenziva na východní frontě...“. To byl vážně vrchol v tom, jak prodat zajímavou a důležitou látku tak, aby měli na konci hodiny všichni otlačená čela od lavice. Po první světové válce přišla řada na Československo. Nechci tady určovat učební osnovy, ale čtyři hodiny probírat uspořádání zákonodárné a výkonné moci, pak dvě hodiny rozpitvávat, která strana v jakém roce vyhrála volby... Jasně, není to úplně nedůležité, ale dva týdny ztratit tímhle! Takže jsem brzy také zalehla na lavici, protože jsem se nechtěla celou dobu vytáčet tím, že do konce roku zbývá nějakých deset hodin a my jsme u toho, kdo vyhrál volby v roce 1929.

Nechci panu učiteli křivdit a tvrdit, že s námi neprobral 20. století ani do půlky, protože jsem chyběla na poslední hodinu. Já byla naposled u vzniku Protektorátu Böhmen und Mähren, tak kdo ví, třeba druhou světovou válku stihl za jednu hodinu.

Pointou toho všeho ale je, že jsem to prostě vzdala. Vzdala jsem doufání, že bychom se mohli učit o zajímavých věcech, jako atentát na Heydricha, třetí republika nebo Pražské jaro. A vzdala jsem doufání, že v případě, kdybychom je stihli, by je moji spolužáci mohli po hodině ještě někdy považovat za zajímavé.

## Dvojboj

Abychom se s fyzikou a chemií neloučili po sedmi letech bez emocí, získali jsme na oba dva předměty stejného učitele, který nás učil už od sekundy, takže jsme moc dobře věděli, co nás čeká. Nevím, jak to řešili ostatní spolužáci (i když mám trošku představu), ale já se rozhodla, že dva předměty nemůžu zvládnout ve stejném nasazení, takže vždy budu řešit jen to, co bude akutnější. A i když to občas bylo stejně docela na hlavu, rok jsem přežila bez zešílení, se všemi vlasy a bez napomenutí za napadení učitele, takže se ta taktika vlastně vyplatila.

Ani ve fyzice jsme nebyli bez skluzu, tady si to ale učitel alespoň uvědomoval. Možná až moc. Všem nasadil korunu na konci června větou „Tak, máme poslední dvě hodiny fyziky a látku na půl roku.“. Nevím, jak vypadala poslední hodina, ale zřejmě si na ní nepovídali, co budou dělat o prázdninách.

## Ne pro školu, ...

Takže jsme měli učitele, který věděl, že jsme s látkou pozadu, ale nic s tím nedělal. Tedy, nic viditelného s nějakým dopadem s tím nedělal. A pak jsme měli učitele, který věděl, že jsme pozadu a snažil se to ze všech sil dohnat, jako kdyby nás mohl za dva měsíce naučit něco, co jsme za celých sedm let nestihli.

Mimo to jsme letos měli také poslední rok zeměpis. Jeden z mála předmětů, na který jsme měli celých sedm let stejného učitele, což byl zároveň také jediný učitel (opět podle mého zcele neobjektivního názoru), který se opravdu řídil heslem, které máme na gymplu nad hlavním vchodem „Ne pro školu, ale pro život.“

Možná mají ostatní učitelé pocit, že když hlavním vchodem studenti stejně chodit nemůžou, nebudeme ani požadovat, aby to heslo někdo skutečně aplikoval v praxi. Možná si myslí, že budeme ty stohy papírů popsaných vědomostmi skutečně jednou potřebovat v životě. A možná že opravdu ano. Gympl je všeobecná škola, má připravit do života jak psychologa, tak jaderného fyzika a proto musíme se skřípáním zubů přežít ty hrůzostrašné vzorce na fyziku a děsuplné názvosloví na chemii. Upřímně doufám, že to alespoň jednomu mému spolužákovi někdy k něčemu bude a já tak nebudu mít pocit naprosto ztraceného času.

Ale to jsem odbočila. Dovednosti, které bude jednou potřebovat (nebo by je měl potřebovat) každý psycholog i jaderný fyzik se v nás už od primy snažil intenzivně rozvíjet pan zeměpisář Pavlas a jak jsem na konci roku zjistila, nejsem mu za to vděčná jen já, ale i celý zbytek třídy.

Předně, nikdy si nás neonálepkoval. Na nižším gymplu jsme měli ve třídě poměrně dost problémů (ne že bychom teď už žádné neměli), spousta učitelů nad námi lámala hůl, nechtěli to řešit, byli jsme

prostě problémoví, tečka. Pan Pavlas tohle neudělal, zastával se nás, věřil nám, snažil se nás posunout k nějakému uvědomění si a srovnání se.

A pak jsou tu ty věci z přípravy na život. Kromě prezentací a projektů, kterých jsme za těch sedm let udělali spoustu, to byly hlavně jeho otázky, kterým se nás snažil přimět k tomu, abychom zapojili mozky a sami nad věcmi přemýšleli. Samozřejmě, ne jednou mě štválo, že když se už pět minut ptal „Proč to tak je? Nepřijde vám to divné?“ a nikdo ze třídy mu na to nedokázal odpovědět, tak pokračoval v ptaní, do toho prohazoval, jak jsme úplně nemožní (poněkud víc eufemisticky) a trvalo dalších deset minut, než nám řekl, proč to tak tedy je a co na je na tom divné.

Ale rozhodně to vyptávání do nekonečna v nás zanechalo stopu. Jak jsme se shodly s Ditou, navykly jsme si tak nějak obecně se víc ptát. Na věci, které jsou tak zažité, ale vlastně nevíme proč. Na věci v „zeměpisné sféře“, které jsou více či méně známé, ale nikdy nám nikdo nevysvětlil jak fungují.

A není to jen o otázkách. V momentě, kdy se dělo něco zajímavého, upozornil na to a bavil se s námi o tom. Takhle jsme třeba věnovali část hodiny koukáním na start rakety Falcon 9 (a hlavně jeho návrat 1. stupně) a probíráním toho, proč je to důležité a co to může přinést. Jednu celou hodinu jsme řešili, co jsme se naposledy naučili, čímž jsme měli dospět k tomu, proč se co učíme a co se nám učí nejlépe...

Ne moc látka k zeměpisu a možná právě nějakým pedagogům vstávají vlasy hrůzou, čím vším jsme trávili čas o hodinách. Ale podle mě je právě tohle *to důležité*, co potřebujeme ne pro školu, ale pro život. Zamyslet se nad věcmi, které jsou už stovky let stále stejné a říct si, proč je to vlastně takhle a zkusit najít odpovědi. Orientovat se v tom, co se právě děje. Vědět co mi jde, umět předat informace... Řekla bych, že tohle jsou věty jako z nějakého vzdělávacího programu. Ale nedojde se k nim vyjmenováváním datumů ani počítáním jednoho příkladu za druhým. Vstupní investice musí být na obou stranách. I za cenu toho, že se nestihne probrat všechna látka (která se nestihne probrat i tak).

## Na co jsem čekala sedm let

Abych ale nemluvila jen o učitelích a (ne)probrané látce. Kromě poslední hodiny fyziky jsem se taky sedm let těšila ještě na jednu věc. A sice - „turistický kurz“ ve Slovinsku. Pokud je něco, kvůli čemu se vyplatí jít na gympl a vydržet na něm až do třetího, pak je to Slovinsko. Týden v horách doplněný o pár dní u moře je prostě to nejlepší, co můžete na gymnplu zažít. Ještě k tomu, když vám vyjde počasí a parta, tak jako nám.

Oproti lyžáku nikdo nezvracel, oproti Řevnicím jsme nemuseli vůbec nic vypracovávat před ani potom, žádné projekty, výstupy, plánování tras. Jen si sehnat pořádné boty a krosnu, připravit se na nošení pořád stejného zpoceného smradlavého trika a nic víc neřešit.

Do Slovinska jsme jeli na začátku června, takže návrat na poslední dva týdny školy byl šílený, spoustu učitelů se tvářilo, že to je naše vina, že se jelo v tomhle termínu a byli ještě protivnější a na naše námitky, že máme na zítřek už další dvě písemky, reagovali ještě podrážděněji, než během roku.

I tak ale bylo Slovinsko opravdu tím nejlepším, co jsem za sedm let na gymnplu zažila. Jak praví staré známé přísloví „Kdo si počká, ten se dočká.“ Počkala jsem si, dočkala jsem se. A i po těch dvou

měsících, které od našeho návratu uběhly, jsem stále stejně nadšená. Za což bych tedy chtěla poděkovat hlavně mým spolužákům, kteří byli prostě skvělí.

Nakonec vlastně nebyl třeták vůbec tak špatný.

From:

<http://www.bethulda.cz/> - **Bětkosvět**

Permanent link:

<http://www.bethulda.cz/doku.php?id=tretak&rev=1534627271>

Last update: **2018/08/18 23:21**

